

Cerebral Parese-foreningen

Kommunekommissjonen er en trussel mot likestillingen!

Kommunekommissjonen har våren 2026 lagt fram en delrapport med en rekke forslag som peker i retning av mindre statlig styring og større kommunal handlefrihet og fleksibilitet. Dessverre ser vi at regjeringen går inn for mange av disse forslagene i sitt forslag til kommuneproposisjon for 2027 som ble lagt fram den 12. mai.

CP-foreningen frykter at flere av forslagene vil gå på bekostning av den enkeltes rettigheter, medbestemmelse og valgfrihet. Vi mener også at flere av de foreslåtte tiltakene kan gjøre det vanskeligere å realisere CRPD (FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne), som nylig er innlemmet i norsk menneskerettighetslov.

Slik vi ser det innebærer mange av forslagene et steg i motsatt retning av det vi, som interesseorganisasjon for personer med funksjonsnedsettelse, har arbeidet og kjempet for i lang tid. Vi ber derfor Stortinget lytte til våre protester og krav i behandlingen av kommuneproposisjonen i juni.

Beholde investeringstilskuddet

CRPD slår fast at personer med utviklingshemming og andre funksjonsnedsettelser skal ha reell medbestemmelse og innflytelse over valg av bosted. Artikkel 19 handler om at personer med funksjonsnedsettelser, på lik linje med andre, skal sikres anledning til å velge bosted, hvor og hvem de vil bo med, og ikke måtte bo i en bestemt boform.

Kommunekommissjonen foreslår endringer som vi mener svekker retten til å velge bosted. Blant annet foreslås det å forenkle investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem, herunder å myke opp krav knyttet til størrelse og antall boenheter. Dette kan legge til rette for mer samlokalisering og større enheter, og dermed bidra til mer institusjonslignende løsninger.

Vi frykter en utvikling der kommunene i enda større grad kan samle mennesker med funksjonsnedsettelser i store institusjoner med felles bemanning. CP-foreningen mener dette er i direkte strid med menneskerettighetene, og vi krever at kunnskap og erfaringer fra HVPU-reformen ikke blir glemt.

Fortsatt øremerking av midler

Kommunekommissjonen foreslår at hele 22 øremerkede tilskudd skal innlemmes i rammeoverføringene til kommunene. CP-foreningen er kritisk til dette. Vi frykter at kommunene, som følge av dette, vil nedprioritere tjenester og støtteordninger som er viktige for personer med CP og andre lignende funksjonsnedsettelser.

Kommisjonen varslar også, at de i neste delrapport vil foreslå at det nevnte investeringstilskuddet til omsorgsboliger og sykehjem bør innlemmes i kommunerammen. Dette støtter vi ikke, basert på tidligere erfaringer. Eksempelvis mener vi at det var svært uheldig at tilskudd til boligetablering og tilpasning av bolig ble innlemmet i kommunerammen i 2020. Tall fra Husbanken (årsrapporter) viser at disse virkemidlene er i ferd med å avvikles, og at de

dermed i mindre grad bidrar til at flere kan kjøpe/utbedre egen bolig. Vi ser at disse virkemidlene blir nedprioritert i kommunenes egne budsjetter. Vi er derfor bekymret for at manglende øremerking av investeringstilskuddet vil gjøre det vanskeligere å etablere gode omsorgsboliger og bofellesskap, blant annet for foreldre som ønsker å samarbeide med kommunen om boligløsninger for unge voksne. Investeringstilskuddet er et viktig virkemiddel for å legge til rette for at personer med utviklingshemming kan eie egen bolig.

Videre varslar kommisjonen at toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester kan bli lagt inn i kommunerammen. Også dette er vi uenige i. Vi mener ordningen er et nødvendig supplement til kommunenes frie inntekter, fordi kostnadsforskjeller mellom kommuner ikke fanges tilstrekkelig opp i dagens inntektssystem. Uten en slik finansieringsordning vil kommuner med høye utgifter til ressurskrevende tjenester få økt økonomisk risiko og betydelige merutgifter. Dette kan igjen føre til kutt og reduksjoner i andre tjenester. Vi mener derfor at dette bare vil forsterke ulikhetene mellom kommunene og svekke tilbudet til de mest sårbare gruppene. CP-foreningen krever at finansieringsordningen for ressurskrevende tjenester styrkes, ikke svekkes.

Opprettholde kompetansekravene

Kommunekommisjonen foreslår å fjerne kompetansekravene i helse- og omsorgstjenesten og gå tilbake til prinsippet om profesjonsnøytralitet. CP-foreningen er uenig i dette, og er bekymret for at det vil bli vanskeligere å sikre tilgang til nødvendig kompetanse, herunder sykepleiere, leger, fysioterapeuter, ergoterapeuter, psykologer og helsesykepleiere. Disse profesjonene er sentrale i den kommunale, tverrfaglige oppfølgingen av personer med CP og andre lignende funksjonsnedsettelse. Ifølge spørreundersøkelser gjennomført i 2023 blant våre medlemmer, er habilitering allerede nedprioritert i kommunene. Over halvparten av foreldre til barn med CP svarte at kommunen ikke kan tilby et tilstrekkelig habiliteringstilbud, og over to tredjedeler av de voksne med CP svarte det samme. Ved å fjerne kompetansekravene frykter vi en ytterligere forverring av habiliteringstilbudet!

Lovkravet om ergoterapeut i alle kommuner ble innført fordi innbyggere sto uten nødvendig mestrings- og tilretteleggingskompetanse. Ifølge Norsk Ergoterapeutforbund førte lovkravet til at tilgangen på ergoterapeut økte med 50 %. Vi mener derfor at en fjerning av lovkravet vil gjøre det enklere å nedprioritere ergoterapi i kommunene, og at dette kan forsterke de ulikhetene som allerede finnes. Ergoterapi er viktig for at personer med CP og andre lignende funksjonsnedsettelse i alle aldre kan oppleve mestring i hverdagen og få bedre forutsetninger for å leve aktive, selvstendige og deltakende liv.

Vi mener at kommunenes behov for fleksibilitet og lokal handlefrihet ikke må gå på bekostning av våre medlemmers rett til deltakelse og aktivitet. Å sikre minimumskompetanse i kommunene er etter vårt syn ikke detaljstyring, men et nødvendig grep for at barn, unge, voksne og eldre med funksjonsnedsettelse skal få den kompetansen og oppfølgingen som kreves for å oppnå mestring og mulighet til å leve et likestilt liv. CP-foreningen krever at dagens kompetansekrav opprettholdes!